

Dominica prima Aduentus

bonam patientiā iniurias remittēdo. iuxta illud
state calciati pedes in preparatione euangelij pad
ad Eph. v. ¶ Septimo cingit hō. Ecce hic de-
bitozū restitutio. Quidā incedūt sine cinctura. s.
amplos ventres portātes in magnis pompis et
vsuris de bonis alterius que habēt p vsuras ra-
pinas. calūnias rē. Ideo oportet se cingere strin-
gendo se cum bonis suis de bono iusto. restituē-
do omnia alia de malo r iniusto. **A**utoritas **R**ed-
dite omib⁹ debita. nemini quicq̄ debeat nisi vt
inuicem diligatis rē. ad **R**ho. xij. Nullus debz
se ampliare in bonis alienis. Ideo dicit christus
Sint lumbi vestri p̄cincti. r lucerne rē. **L**u. xij.
Lucerne ardētes sunt opa meritoria que nō ar-
dent q̄ diu homo retinet bona alterius iniuste.
¶ **O**ctauo manus lauant. Ecce elemosynaru
largitio q̄ facta est restitutio de hoc quod sup-
est de bono iusto homo facit elemosynam q̄ mū-
dat r purificat animā a peccat. **A**utoritas. **O**d
sup̄est date elemosynā r ecce omnia munda sunt
vobis. **L**u. xij. ¶ **N**ono man⁹ applicant ad ali-
quod opus. Ecce spūalis oratio que de cōmuni
cursu debet fieri eleuatis manibus sursum quasi
diceret. dñe paup sum. Ideo leuo manū dexte /
ram. vt detis mihi spūalia. Et sinistrā vt det mi-
hi bona temporalia. **V**olo viros orare in om̄i loco
leuātes puras manus sine ira r discrepatione. s.
ad **T**imoth. ij. ¶ **D**ecimo r vltimo cibus sumit-
tur hora prandij. Ecce eucharistie cōmuniō in
qua anima reficit r recreat. qui recipit christuz
qui dat vitam grē r vitā glorie. Ideo dicit ipse.
Accipite r manducate hoc ē corp⁹ meū. s. ad **C**o-
rinth. xij. **Q**ualiter debet accipi ostēdit ibidē cū
dicit. p̄bet aut̄ seipsum homo. r sic de pane illo
edat r de calice bibat. **Q**ui em̄ māducat r bibit
indigne iudiciū sibi manducat r bibit. **U**bi dicit
glosa **A**mb. **I**ta puniet ac si xpm̄ p̄p̄ris mani-
bus interfecisset. Ecce quō debem⁹ surgē a som-
no peccati mortalis. p̄pter hoc dicit thema. **H**o-
ra est iam nos de somno surgere. **D**eo gr̄as.

Sermo sextus.

Nox p̄cessit dies
n aut̄ appropinquabit ad **R**homa. xij.
Thema p̄positū r etiaz tota epistola
declarant nobis finē mundi esse de p-
p̄nquo vt nullus ponat in ipso spem nec amorē
suū. **Q**uia q̄ homo scit q̄ domus sit antiqua
r minat̄ ruinam nullus nisi stultus vult in ipsa
remanere ad habitandū. **I**dem de nauī antiqua
ad nauigandum. **I**ta est de domo huius mundi
antiqua r ruinosa ideo nullus nisi sit stultus de-
bet ipm̄ appetere nec diligere nec in nauibus vite
nauigare. **S**ed vt materia p̄sentis sermonis sit
deo acceptabilis r gratiosa r nobis vtilis r pro-
ficua. **S**alutē d̄go maria. **N**ox p̄cessit rē. **H**o-
bui⁹ verbi declaratione r materie p̄dicande in-

troductione sciendū est q̄ in diuersis locis sacre
scripture repit. q̄ vita hui⁹ mūdi dicitur nox re-
spectu vite paradisi. **H**oc declaratur per tres p-
portiones. scz solis. lune. r iesu christi. **L**una ha-
bet claritatem. sed sol habet maiorem septempli-
citer. vt dicūt doctores r etiam glosa ordinaria
super illud **E**sa. xxx. **E**rit lux lune sicut lux solis
r lux solis erit septemplex. sicut lux septez di-
erum. **E**x peccato **A**de sol r luna pdiderūt mul-
tum de claritate. **N**ota tamē s̄m̄ sanctum **T**ho.
in. iij. dist. xl viij. q. ij. arti. iij. ad tertium. q̄ pro-
babilius dicitur q̄ illa minoratio luminis ex la-
psu primi parentis non est s̄m̄ realē luminis de-
fectum. sed quo ad vsū hominis qui tantū bene-
ficiū ex lumine corporum celestium consecut⁹
est quātū ante fuisset. **N**ec sequitur si lux corpo-
rum celestium minorata nō est in homine peccā-
te q̄ realiter nō sit augenda in eius gloriā
quia peccatum hominis nō immutauit statū vni-
uersi cum etiam homo prius r post habuerit ani-
malem vitam quemotū r generatione creature
corporalis indiget. sed gloriā hominis sta-
tum totius creature corporalis immutabit. ideo
non est simile. vnde tūc facta fuit luna vt p̄sser
nocti. **G**en. i. r in resurrectione erit lux lune sicut
lux solis. **E**sa. xxx. si tamē nō peccasset. tūc com-
modum habuisset ex lumine lune sicut ex lumie
solis. sed ipsam recupabunt in iudicio generali
Sed claritas christi incomparabiliter excedit cla-
ritatem solis. modo in hac vita sol r luna dant
nobis claritatem. sed nō illuminant celum nec in-
fernum. sed celum illuminat̄ a christo. **C**ivita s
illa nō eget sole neq̄ luna vt luceant in ea. nam
claritas dei illuminat eam r lucerna ei⁹ ē agnus
id est christus. **A**pocal. xij. ¶ **N**ota lucerna ei⁹
est agnus. id est christus. **C**ui⁹ cera est caro que
ad instar cere liquefacta fuit in passiōe igne amo-
ris. bombix albus eius anima mundissima. **L**u-
men diuinitas sanctissima. **Q**uōdo fiat ratio **S**i
tempus p̄sens illuminatum claritate solis dicit̄
dies. quātomagis celum claritate christi illumi-
natum debz dici dies. respectu cui⁹ dicit̄ dies iste
temporalis dicit̄ nox. **I**deo quādo anima de hinc
transit r intrat celum inter cetera de quib⁹ mira-
tur est de tanta claritate dicens. credebaz esse in
die. r eram in nocte recte ad instar noctue que lu-
men lune credit esse magnū lumen. sed si posset
videre solis lumen. lumen lune quasi nihil repu-
taret. **I**ta anima nostra modo credit habere ma-
gnam claritatem. sed quādo videbit christi cla-
ritatem. hec claritas nihil est r potest dicere tūc
anima. **N**ox. s. vite temporalis p̄cessit. dies autez
appropinquauit. **T**hema p̄positum innuit q̄ fi-
nis mūdi est p̄pe. r potest hoc declarari p̄ decez
plagas egypti que fuerūt figura christianitatis.
Autoritas. omnia in figura contingebāt illis. scri-
pta sunt ad correctionē nostram. in quos fines se

culoꝝ deuenerunt. **I.** ad **Corinth.** **x.** **¶** Prima plaga egypti fuit sanguis. qꝫ voluntate dei tota aqua egypti tam fontium qꝫ fluminum fuit conuerſa in ſanguinem. ⁊ omnes piſces mortui fuerūt hec plaga fuit magna egyptijs. de qua **Exo.** viij dicitur. qꝫ moyses eleuans virgam ꝑcuſſit aqꝫ fluminis coram pharaone ⁊ ſeruis eius que verſa eſt in ſanguinem. ⁊ piſces qui erant in flumie mortui ſunt. **Sed** fuit figura nobis chriſtianiſ bꝫ paſſione martyꝝ in qua aqua. ſ. bap: iſmi cōuerſa eſt in ſanguinem martyꝝ in ꝑſecutione tyranozum. in qua pater accuſabat filium ⁊ econuerſo. di. qꝫ erat chriſtianiſ. vir ꝑꝑozem ⁊ econuerſo. que quidē plaga durauit vltra. cc. annos vſ qꝫ ad tempus ſancti ſilueſtri pape quādo romanozum impatoꝝ qui erat ſons iſtius ſanguinis effectus fuit xpianiſ. **De** hac plaga predixerat chriſtus. venit hora vt omnis qui interficit vos arbitretꝫ obſequiū ſe ꝑſtare deo. **Joh.** xvj. **¶** Secunda plaga fuit ranarū que exibant de aquis i tanta multitudine qꝫ intrabant domos cameraſ lectoſ furnoſ. nec cōburebant ⁊ etiam intrabāt ollaſ. **Extendit** aaron manū ſup aquaſ egypti. ⁊ aſcenderunt rane ſup terram egypti. **Exo.** viij. **¶** Maxima plaga fuit tunc egyptijs. ſed fuit figura nobis xpianiſ de errore hereticozum. ⁊ ſicut rane ſunt loquaceſ. ita heretici qui ad iſta ranarū exibant de aquis bap: iſmi quia chriſtiani erant ſed heretici. ⁊ intrabāt domoſ ⁊ ad omnem locum ad ꝑuertendum articuloſ fidei ſeminando varioſ errozeſ intantū qꝫ chriſtiani neſci ebant cui credere debebāt. **hec** plaga maxie habundauit tempe **Auſebij** vercellenſiſ ⁊ **athanaſij** qui cōtradixerunt eiſ. hec plaga fuit ab tꝫ ꝑetro ꝑphetata di. **Erūt** magiſtri mendaceſ qui i trodūcent ſectaſ ꝑditioniſ. **ij.** **Petri.** **ij.** **¶** Tertia plaga fuit cinifum de puluere terre exeuntū crudeliter mordentiū. **Extendit** aaron manum ſgam tenens ꝑcuſſitqꝫ puluerē terre. ⁊ facti ſūt cinifeſ in hominibuſ ⁊ iumētis. **Exo.** viij. **¶** Plaga fuit egyptijs. ſed fuit ſignū chriſtianiſ ⁊ figurabat ꝑſecutionem infidelīū qui exierunt de terra. quia infideleſ nihil habent in celo. hanc plagam ꝑmiſit deus in xpianiſ. quia ex quo xpiani fuerunt liberati a ſanguine martyꝝ. ⁊ ab errore hereticozum dederunt ſe vitijs ⁊ peccati viuendo quiete. **Propter** hoc miſit deus illud flagellum. ſcꝫ ꝑſecutionē infidelīū que fuit tꝫ beati **Auguſtini.** **Iſdo** dicit in eiꝫ hiſtoria. **Iñt** que mala fuerunt auguſtino lachryme ſue paneſ die ac nocte. **Iſdo** apls. **Omneſ** qui ꝑie volunt viuere in xpꝫ iſu ꝑſecutionē patient. **ij.** ad **Coꝝ.** **iiij.** **¶** Quarta plaga fuit muſcarū grauiffimarū. venit muſca grauiffima in domū pharaoniſ. ⁊ i domū ſeruoꝝ eiꝫ. ⁊ in omnem terrā egypti. **Exo.** viij. ſignificabant quartum malum chriſtianiſ. ſcꝫ ꝑꝫncipum importabilis tyranniſatio vo-

lenteſ facere de regniſ villiſ ⁊ populis ac ſi eſſet hereditaſ vel poſſeſſio eozum. ⁊ non eſt ita quoniam poſſeſſio eſt ad hoc vt ſeruiat homini. ſed reges ſunt ad hoc vt ſeruiant regno ⁊ non econuerſo. **Quia** rex in regno debet eſſe ſicut deus in munuo ⁊ anima in corꝫ. id eſt. iuſtuſ. clemenuſ. **ſm** ſanctū **Thomā** in de regno ad regem **Cypri** cap. xij. ſed modo eſt oppoſituꝫ. **Et** iam tempore beati **Grego.** multi tyrannice ceperunt regnare ⁊ ciuitateſ vt ꝑꝫꝫ poſſeſſioneſ habere ⁊ i ceperunt vendere iuſticiaꝫ ⁊ depredari populoſ. **Unde** ꝑꝫncipſ auferēſ ꝑꝫ vim aliena. rapinaꝫ cōmittit. ⁊ tenet reſtituere niſi ſit ſm iuſticiaꝫ ꝑugnando vel ꝑuniendo. ſcꝫ ſcꝫ. q. **lx** arti. viij. **Ecce** muſca aſini ⁊ fuit completa ꝑꝫphetia. **Eſaie.** **j.** **ꝑꝫncipſ** tui infideleſ ſocij ſurum omneſ diligunt munaſ ſequuntur retributōeſ ꝑꝫpillo non iudicant cauſa vidue non ingreditur ad eoſ. **¶** Quinta plaga fuit moꝝ omnium animalīū egypti. ſcꝫ equoꝝ. mulozum. ⁊ omnīū bouū. vaccaꝝ ⁊ aſinarum ⁊c. **Exo.** xj. que fuit figura quinti ſtatuſ chriſtianiſ. ſcꝫ bonoꝝ defunctio. **Unde** animalia ab anima dicta ſignificant ꝑſonaſ iuſtaſ ⁊ deuotaſ que debent habere animaſ. id eſt. bonaſ cōſcientiaſ. ſed iſte iam ſunt defuncte. **Ubi** inuenieſ hodie religioſuꝫ qꝫ habeat cōſcientiaꝫ de fractione regule votoꝝꝫ ꝫerimoniarum. **Ubi** inuenieſ clericum deuotuz caſtum ⁊ honeſtum ⁊c. vbi inuenieſ ꝫlatuz qui magiſ curat de animaꝫ qꝫ de redditibuſ. vbi ſunt dñi tempaleſ cōſcientioſi ⁊ militeſ ꝫcti de ſuiſ redditibuſ. plane omneſ ſunt defuncti. vbi ſunt aduocati. iuſti mercatozeſ. ꝫani ſine fraude vſura. dolo ⁊c. vbi ſunt laboratozeſ qui bñ ſoluunt decimaſ ⁊ ꝫmitiaſ. vbi ſunt mliereſ bone ⁊ honeſte. omneſ volūt dici honeſte ⁊ bone. ſꝫ opoſituꝫ oſtēdūt in vanitate ⁊c. omneſ ſunt defuncte. **Iñ** eſt cōꝫleta ꝫꝫhetia. **Abichee.** viij. **Uemi** hi qꝫ factuſ ſum ſicut qꝫ colligit in autumno racemoſ vindemie. nō eſt botꝫ ad comedēdū ꝫerijt ſanctꝫ de terra ⁊ rectꝫ in hoſibꝫ nō eſt. omneſ i ſanguine inſidiantꝫ vir fratre ſuū ad mortē venatur malū manuū ſuarū dicūt bonū qui optimꝫ eſt eiſ qꝫſi ꝫaliurꝫ ⁊ qꝫ rectuſ quaſi ſpina de ſepe. **¶** Sexta plaga fuit vlcerū turgentīū. ſ. de apoſtemati buſ qꝫſi glādulis. ſꝫ dabāt eiſ maximū doloreꝫ **Exo.** ix. **hec** figurabat ſextū ſtatū xpianiſ. ſcꝫ animoſam diuiſionē qꝫ gēteſ nō occidunt ſed intuſ ſunt tumēteſ veneno odij rancoriz inuidie ⁊ male voluntatiſ. **De** inuidia quere ſcꝫ ſcꝫ. q. xxxvi. ⁊ de odio ibidē. q. xxxvij. ⁊ de diſcordia ibidem. q. xxxviij. ⁊ de ſeditionibꝫ ibidē xlij. **Diu** eſt qꝫ hec plaga incepit ⁊ adhuc durat in multuſ lociſ. **Extra** enim oſtendunt bonā voluntatē. ſed intꝫ guerra. caue quia ſi poſſent nocerent ⁊c. **Contra** taleſ orabat **Dauid** dicenuſ. **Qui** loquuntꝫ pacem cum ꝫꝫmo ſuo mala ꝫu-

Domínica prima Aduentus

tem in cordibus eorū. da illis s̄m opa eorum. ⁊ s̄m neq̄ciā adinuentiōnū ip̄orū. ps̄. xxvij. Nota quō ē magna stulticia portare odiū. irā. seu malam voluntatē in corde iuxta responsionē quam fecit magister Vincenti⁹ cuidā mercatori dicēs. **Q**uod p̄ceret sibi ipsi ⁊c. Qui querit se vindicare de inimico. primo occidit aiām suā gladio quo vult occidere inimicū ⁊ sic intelligit̄ v̄bū xp̄i dicens. **O**m̄is qui accipit gladiū s̄z p̄tra inimicum gladio p̄bit. s̄. eodē. **M**atth. xxvj. **I**tē dauid. **G**ladius eorū. s̄. vindicatorū intret corda ip̄orū. nō dicit in corpa sed in corda. xxxvj. ps̄. **S**eptia plaga egypti fuit grandinū cum tonitruis ⁊ fulguribus destruētib⁹ domos arbores vineas ⁊ plantas. **E**xod. ix. **H**ec plaga incepit iā in xp̄i anitate. modo sunt. lxxx. vel. xc. anni. qm̄ añ nō erant tēpestates iste. ⁊ modo nō est annus in mūdo q̄ nō sint tempestates in aliqua pte vel mortalitates. que antiquitus erāt inaudite. ⁊ modo nō recedunt de mūdo. **R**atio est q̄tū ego possum cognoscere ex magnis blasphemis. que dicunt̄ quotidie contra deum. qm̄ vt dicit sanctus **T**ho. sc̄da sc̄de. q. xiiij. arti. iij. ⁊. iij. pte. q. lxxxj. arti. iij. post idolatriā blasphemā est de maioribus peccatis que possunt fieri cōtra deū. **E**t modo p̄ nihilo statim blasphemant. **I**deo de⁹ mittit istas tempestates ⁊ mortalitates que destrunt totū mundū. **U**nde sicut cōtra illos qui cum balistis ⁊ sagittis impugnant turrim mittunt de sursum lapides siue canceres defendendo se. sic cōtra christianos qui blasphemando impugnat̄ deum. mittunt̄ de sursum lapides ⁊c. **Q**ue quēdem consuetudo seu abusus iurādī ⁊ blasphemādi incepit ab octuaginta vel nonaginta añis v̄l citra. ideo ab illo tpe v̄l citra veniūt nobis predicta mala. s̄m q̄ de hoc p̄phetavit moyses dicēs **G**eneratio puerfa est ⁊ infideles filij. ip̄i me pro-uocauerūt in eo qui nō erat deus ⁊ irritauerunt me in vanitatibus suis. **I**gnis succēsus est in furore meo. ⁊ ardebit vsq̄ ad inferni nouissima. **U**ozabitq̄ terrā cum germine suo. ⁊ montiū fundamenta cōburet. **C**ogregabo sup eos mala. et sagittas meas cōplebo in eis. **D**euti. xxxij. **N**ota generatio puerfa. quia dñs dedit nob̄ linguaz ad ip̄m laudandū. ⁊ nos puertimus eam ad ip̄sum blasphemandū. **O**ctaua plaga fuit locustarū deuorantiū om̄ia viridia. ⁊ de hoc ē text⁹. **D**ixit dñs ad **M**oyse. extende manū tuā sup terram egypti ad locustaz vt descēdat sup terrā ⁊ deuoret om̄em herbā que residua fuit grandini. **E**xo. x. **E**t ista plaga significauit hypocritarum multiplicationē. **N**am hypocrite dicunt̄ locuste. **R**atio. quia locuste vident̄ q̄ sint aues volantes ⁊ nō sunt immo statim cadūt in terrā. **T**alis est conditio hypocritarū. qui vident̄ volare p̄ bona opera ⁊ verba deuota. sed statim descendunt ad terram. ad habendum terrena. s̄. pecu-

nias familiaritates ⁊c. **Q**uot religiosi ⁊ clerici: quot false sunt begine. qui volunt viuere ociosi qui comedunt domos viduarū. **M**atth. xxij. de quibus dicit christ⁹. **A**ttēdite a falsis p̄phetis qui veniunt ad vos in vestimētis ouiu intrinsecus aut sunt lupi rapaces. a fructibus eorū cognoscetis eos. **M**atth. vij. **D**e hypocrisi vide sc̄da sc̄de. q. cxxxij. **N**ona plaga fuit tenebrarum terribiliū p̄ tres dies intm̄ q̄ nullus de loco in quo stabat poterat se mouere. **I**stud signum vel plagā videt̄ tangere textus. **E**xo. x. **E**xten-dit moyses manū in celum. ⁊ facte sunt tenebre horribiles in vniuersa terra egypti tribus dieb⁹ ⁊ nemo vidit frat̄ suum. nec mouit se de loco i quo erat. **H**oc signū currit modo p̄pter scisma p̄sens ex ignorantia veri pape. ⁊ durat p̄ tres dies. quia tres dicūt se esse papas. ⁊ hoc est ita obscurū ⁊ tenebrosū. quia ab vtraq̄ pte sunt magni doctores ⁊ magistri principes ⁊ plati. ⁊ sancti qui fecerunt miracula. **D**e his tenebris dicit **D**avid. nescierūt neq̄ intellexerūt in tenebram bulant. imo nec mouent̄ de loco in quo conclusi sunt ab his tenebris dicendo. ex quo habeo hic dignitatem beneficiū ⁊ redditus meos teneo cū isto. **I**dem illi de francia etiam dicūt. **S**i fuisset in francia tenuissem cum illo ⁊c. **D**e scismate secunda sc̄de. q. xxxix. **D**ecima ⁊ vltima plaga fuit angeli p̄cutientis om̄ia p̄mogenita egypti ⁊ statim fuit h̄nalis egressus de egypto. vt habet̄ **E**xod. xj. vbi dicit textus. **M**edia nocte ingre-diar egyptum. ⁊ moiet om̄e primogenitum in terra egyptiorū a primogenito pharaōis qui sedet in solio eius vsq̄ ad p̄mogenitū ancille que ē ad molam. ⁊ om̄ia primogenita iumentorum ⁊c. **E**cce hic subuersio xp̄ianorum per antichristū. **A**ngelus em̄ p̄cutiens figurabat xp̄m. **Q**ui percutiet primogenita. id est. principes christianorū ex pte quorū sicut p̄conizationes cōtra christuz ⁊ virginem **M**ariam ⁊c. **E**t post statim sequet̄ finalis destructio mundi. **D**e hoc dicit aposto-lus. **M**ittet illis deus operationem erroris vt credant mendacio. vt iudicentur om̄es qui non crediderunt veritati. sed consenserunt iniquitati. ij. an **T**hessalon. ij. **N**ota cum dicit. **M**ittet non solum permittet. sed mittet etiam. **E**t nota q̄ in persecutione antichristi erunt duo. **P**rimo culpa ⁊ malicia ipsius antichristi. ⁊ hanc permittet christus. **S**ecunda ibi erit pena ⁊ punitio malorum. et quātum ad hoc deus mittet antichristum. **C**um ergo iam diu est q̄ sum⁹ in nona plaga patet q̄ dicit̄ thema. **N**ox precessit. dies autē ⁊c. **E**t statim veniet angelus percutiens. reme-dium ergo quod habemus ostenditur in ep̄stola huius dominice. cū dicit̄. **A**biiciam⁹ q̄ opa tenebrarum ⁊c. **D**eo gratias.

Sermo septimus.